

Cosán Gníomhaíochta

Mhúsaem an Chumainn Lúthchleas Gael

Is le haghaidh páistí bunscoile is sine ná ocht mbliana d'aois an bhileog ghníomhaíochta seo.

M'ainm: _____

M'aois: _____

Fáilte romhat go dtí Músaem an Chumainn Lúthchleas Gael ag Páirc an Chrócaigh!

➔ Faoi na cuailí cúil, i dtús an taispeántais, tá 3 scáileán éagsúla. Féach ar na scáileáin seo go ceann cúpla nóiméad agus ainmnigh trí spórt a imríonn an Cumann Lúthchleas Gael (CLG)

1. _____ 2. _____ 3. _____

➔ Siúil síos tríd an taispeántas, cas ar chlé agus aimseoidh tú an camán miotail ar an mballa.

Athraíodh ainm Setanta tar éis dó an cú a mharú go dtí C _____ C _____ n

? An dóigh leatsa go bhféadfá iománaíocht a imirt le camán práis agus sliotar airgid? Cén fáth?

An raibh a fhios agat?

Séard is finscéal ann ná scéal ón am atá caite a mb'fhéidir nach mbeadh sé fíor. Is maith le scéalaithe cur lena scéal chun go mbeadh sé níos corraithí! De réir mórscéalta Ceilteacha na hÉireann, d'imir buachaill óg darbh ainm Setanta iománaíocht le camán práis agus sliotar airgid!

➔ Téigh timpeall an chúinne agus cas ar dheis chun eolas a fháil faoi bhunú an Chumainn Lúthchleas Gael

+ Oibrigh amach é! =

? Bunaíodh an Cumann Lúthchleas Gael sa bhliain _____
rud a fhágann go bhfuil sé _____ bliain d'aois!

Leide: Úsáid an bosca 'Oibrigh amach é!' chun an freagra aobriú amach.

? Ainmnigh triúr fear a raibh baint acu le bunú an Chumainn Lúthchleas Gael

1. _____

2. _____

3. _____

An raibh a fhios agat?

Bhí an chéad chruinniú riamh den Chumann Lúthchleas Gael in Óstán Bhean Uí Shé i nDurlas Éile, Contae Thiobraid Árann, ar an gcéad lá de mhí na Samhna, 1884. Tá a fhios againn inniu go raibh seachtar fear i láthair ag an gcruinniú cáiliúil sin.

➔ Siúil timpeall an chúinne agus gheobhaidh tú an feisteas a d'úsáid na mná chun iománaíocht a imirt sa bhliain 1904.

Cad a thugtar ar leagan na mban den iománaíocht? _____

Féach go géar ar an bhfeisteas

An dóigh leat gur cheart do chailíní sa lá atá inniu ann cluichí Gaelacha a imirt san fheisteas sin? Cén fáth?

An raibh a fhios agat?

Ní raibh sé inghlactha do mhná sa bhliain 1904 brístí nó sciortaí gearra a chaitheamh. B'éigean dóibh sciorta trom a chaitheamh, mar sin, agus iad ag imirt. Bhí riail speisialta ann sa bhliain 1904 nach raibh cead ag mná a sciorta a úsáid chun an sliotar a stopadh!

➔ Cas ar dheis agus laistiar den amharclann bheag feicfidh tú cás gloine ina bhfuil dhá gheansaí.

Cén foirne lena mbaineann na geansaithe sin?

1. _____

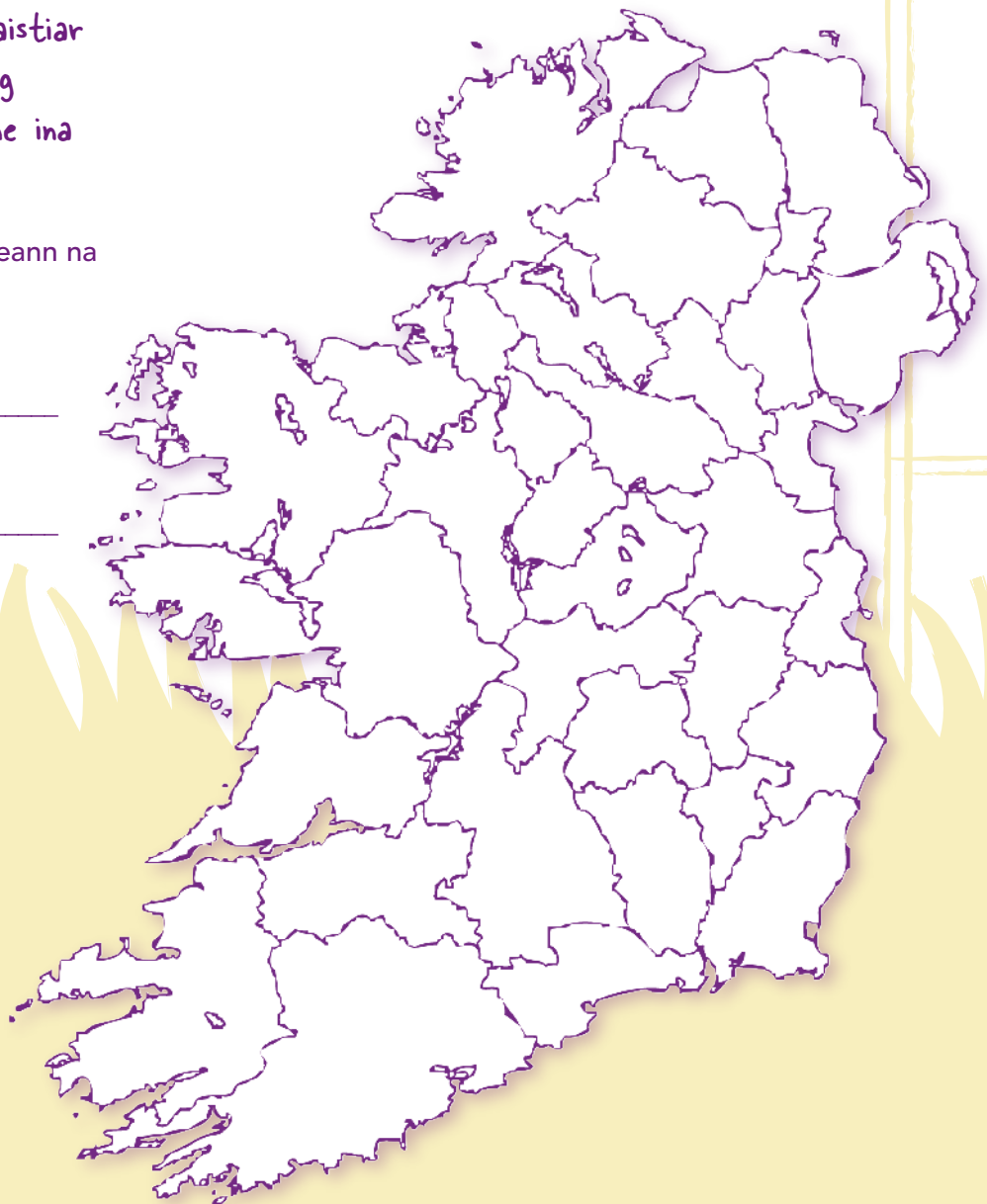
2. _____

➔ Dathaigh isteach an dá chontae sin, agus do chontae féin, ar an léarseáil

➔ Aimsigh an ticéad cluiche sa chás.

Cén t-am a raibh an cluiche le tosú?

 Cad a tugadh ar an 21 Samhain 1920? Cén fáth ar úsáideadh an t-ainm sin, an dóigh leat?

An raibh a fhios agat?

Maraíodh ceithre dhuine dhéag sa staidiam le linn cluiche peile Gaelaí ar an 21 Samhain 1920. Ba é an duine ab óige a maraíodh ná buachaill deich mbliana d'aois darbh ainm Jerome Ó Laoire a bhí ag féachaint ar an gcluiche lena athair. Ba é sin an lá ba bhrónaí i stair

 Lean ar aghaidh agus feicfidh tú cás ar thaobh do lámhe clé ina mínítear conas a dhéantar camáin

 Ainmnigh dhá uirlis a úsáidtear chun camáin a dhéanamh

1. _____ 2. _____

 Cad é an cineál adhmaid is fearr le haghaidh camáin? _____

Leide: Féach an dara paragraf ar an bpainéal eolais laistigh den chás.

 Féach ar an scáileán idir an dá chás gloine.

 Cén geansaí contae atá á chaitheamh ag an mbuachaill atá ag cabhrú leis an déantóir camán?

 Dathaigh isteach an contae seo ar an léarseáil ar an leathanach eile.

An raibh a fhios agat?

Fadó fadó in aimsir na gCeilteach, d'úsáidí umha, airgead agus ór chun banda neartaithe a chur timpeall ar an gcamán – agus saibhreas an té ar leis é a thaispeáint!

 Téigh timpeall an chúinne agus feicfidh tú ar thaobh do lámhe deise os comhair na hamharclainne bige cás taispeántais ina bhfuil seantrealamh craolacháin.

 Cén craoltóir cáiliúil a d'úsáid an trealamh seo?

Leide: Rinne sé tráchttaireacht ar Chluichí Ceannais Iománaíochta agus Peile 99.

 An féidir leat tráchttaire spóirt cáiliúil eile sa lá atá inniu ann a ainmniú?

An raibh a fhios agat?

Ba é an chéad chraoladh spóirt beo san Eoraip ná an craoladh ar Chluiche Leath-Cheannais Iománaíochta Uile-Éireann CLG idir Cill Chainnigh agus Gaillimh sa bhliain 1926 ag Radio Éireann.

➔ Téigh trasna go dtí an taobh eile den taispeántas agus feicfidh tú seomra beag atá tiomanta do Chluiche Ceannais Peile Uile-Éireann 1947

❓ Níor imríodh Cluiche Ceannais 1947 in Éirinn. Cén áit ar imríodh é? N_____ E_____

Cén dá fhoireann a d'imir i gCluiche Ceannais 1947?

1. _____ 2. _____

➔ Féach an póstaer os cionn an scáileáin teilifíse

❓ Cé mhéad a chosain sé chun dul go dtí an cluiche an lá sin? _____

An raibh a fhios agat?

Ba sa bhliain 1876 a osclaíodh an Polo Grounds den chéad uair riamh agus leagadh an áit sa bhliain 1964. Le linn na 88 mbliana a raibh sé ar oscailt, imríodh póló, baseball, peil Mheiriceánach, sacar agus, dar ndóigh, peil Ghaelach ann!

★ Comhghairdeachas! ★

Tá Cosán Gníomhaíochta Mhúsaem an Chumainn Lúthchleas Gael críochnaithe agat!

➔ Le déanamh sa bhaile

Aimsigh na focail seo a leanas sa chuardach focal thíos

Ó Cíosóg

Ó Daimhín

Polo Grounds

Páirc an Chrócaigh

Setanta

Cú Chulainn

Domhnach na Fola

Iománaíocht

Camógaíocht

Peil

Sliotar

CLG

Óstán Uí Aodha

Uile-Éireann

Finscéal

P	H	A	S	O	Ó	C	Í	O	S	Ó	G	N	Í	P
Á	N	F	I	N	S	C	É	A	L	G	C	T	M	C
I	S	L	I	O	T	A	R	O	L	C	O	C	G	C
R	O	Ó	O	G	Á	C	Ó	O	U	S	T	N	C	E
C	D	O	M	H	N	A	C	H	N	A	F	O	L	A
A	C	R	Á	A	U	A	A	U	Ó	A	T	N	G	É
N	Ú	I	N	A	Í	O	Í	O	L	R	N	H	T	L
C	C	Í	A	C	A	M	Ó	G	A	Í	O	C	H	T
H	H	O	Í	P	O	L	O	G	R	O	U	N	D	S
R	U	D	O	Ó	D	A	I	M	H	Í	N	O	U	E
Ó	L	A	C	U	H	I	O	O	P	Á	M	É	C	T
C	A	T	H	N	A	O	O	A	E	N	I	L	A	A
A	I	I	T	U	I	L	E	É	I	R	E	A	N	N
I	N	M	M	A	H	D	T	A	L	T	I	L	N	T
G	N	T	Ó	A	S	U	O	O	P	A	N	O	C	A
H	E	C	N	N	A	É	A	H	O	O	C	A	Á	Í

Roinn an Oideachais

Músaem an Chumainn Lúthchleas Gael, Páirc an Chrócaigh, Baile Átha Cliath 3.

Guthán: 01 819 2323 Ríomhphost: education@crokepark.ie Suíomh Idirlín: www.gaa.ie/museum

Téacs le Selina O'Regan © Músaem an CLG 2008. Le Tacaíocht na Roinne Ealaíon, Spóirt agus Turasóireachta